

Ex. 2 & 4

March 26, 2021

EX. 2

Μας δίνεται η ακολουθία i.i.d. ζευγών τυχαίων μεταβλητών $(X_1, Y_1), \dots, (X_n, Y_n), \dots$ με αναμενόμενη τιμή $E(X, Y) = (\mu, \nu)$ και $\delta = Cov(X_i, Y_i)$ για κάθε $n \in \{2, 3, \dots\}$

Ορίζουμε τον εκτιμητή της δ : $W_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (X_i - \mu)(Y_i - \nu)$

$$\begin{aligned} \sum_{i=1}^n (X_i - \mu)(Y_i - \nu) &= \sum_{i=1}^n X_i Y_i - \nu \sum_{i=1}^n X_i - \mu \sum_{i=1}^n Y_i + n\mu\nu \\ &= \sum_{i=1}^n X_i Y_i - 2n\mu\nu + n\mu\nu = \sum_{i=1}^n X_i Y_i - n\mu\nu \end{aligned}$$

Αρα για την αναμενόμενη τιμή έχουμε:

$$\begin{aligned} E(W_n) &= \frac{1}{n} \left(\sum_{i=1}^n E(X_i Y_i) - nE(X_i)E(Y_i) \right) \\ &= \frac{1}{n} \left(\sum_{i=1}^n E(X_i Y_i) - nE(X_i)E(Y_i) \right) \\ &= \frac{1}{n} (nE(X_i Y_i) - nE(X_i)E(Y_i)) \\ &= Cov(X_i, Y_i) = \delta \end{aligned}$$

Διότι $E(X_i Y_i) = Cov(X_i, Y_i) + E(X_i)E(Y_i)$

-Συνεπώς ο W_n είναι *unbiased estimator* της δ .

Επιπλέον ορίζουμε τον εκτιμητή της δ :

$$S_n = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n [X_i - (\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i)][Y_i - (\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Y_i)]$$

και θέτουμε $M(X) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i$ και $M(Y) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Y_i$

Παίρνουμε το άθροισμα:

$$\begin{aligned} \sum_{i=1}^n (X_i - M(X))(Y_i - M(Y)) &= \sum_{i=1}^n X_i Y_i - M(Y) \sum_{i=1}^n X_i - M(X) \sum_{i=1}^n Y_i + nM(X)M(Y) \\ &= \sum_{i=1}^n X_i Y_i - 2nM(X)M(Y) + nM(X)M(Y) = \sum_{i=1}^n X_i Y_i - nM(X)M(Y) \end{aligned}$$

Η αναμενόμενη τιμή του S_n είναι:

$$\begin{aligned} E(S_n) &= \frac{1}{n-1} E\left(\sum_{i=1}^n X_i Y_i - nM(X)M(Y)\right) \\ &= \frac{1}{n-1} \left(\sum_{i=1}^n E(X_i Y_i) - nE(M(X)M(Y))\right) = \frac{n}{n-1} [E(X_i Y_i) - E(M(X)M(Y))] \end{aligned}$$

Ισχύει οτι:

$$\begin{aligned} E(X_i Y_i) &= Cov(X_i, Y_i) + E(X_i)E(Y_i) = \delta + \mu\nu \\ E(M(X)M(Y)) &= Cov(M(X), M(Y)) + E(M(X))E(M(Y)) = \frac{\delta}{n} + \mu\nu \end{aligned}$$

Επομένως:

$$E(S_n) = \frac{1}{n-1} (n\delta + n\mu\nu - n\frac{\delta}{n} + n\mu\nu) = \frac{n-1}{n-1} \delta = \delta$$

-Συνεπώς ο S_n είναι **unbiased estimator** της δ .

b) Μελτάμε την συνέπεια των παραπάνω εκτιμητών.

Για τον W_n αρκεί να δείξουμε ότι:

$$Var(W_n) = \frac{1}{n} (\delta_2 - \delta^2) \text{ for every } n \in N_+$$

όπου:

$$\begin{aligned} Cov(X_i, Y_i) &= \delta \\ E[(X - \mu)^2 (Y - \nu)^2] &= \delta_2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Var}((X - \mu)(Y - \nu)) &= E[(X - \mu)^2(Y - \nu)^2] - (E[(X - \mu)(Y - \nu)])^2 \\ &= \delta_2 - \delta^2 \end{aligned}$$

Άρα για το W_n έχουμε:

$$\text{Var}(W_n) = \frac{1}{n^2} \sum_{i=1}^n \text{Var}((X - \mu)(Y - \nu)) = \frac{n}{n^2}(\delta_2 - \delta^2) = \frac{1}{n}(\delta_2 - \delta^2)$$

-Δηλαδή η ακολουθία του W_n είναι **συνεπής**.

Αντιστοιχα για το S_n αρκεί να δείξουμε οτι :

$$\text{Var}(S_n) = \frac{1}{n}(\delta_2 + \frac{\sigma^2 \tau^2}{n-1} - \frac{n-2}{n-1} \delta^2) \text{ for every } n \in N_+$$

Το S_n μπορεί να γραφεί και ως:

$$S_n = \frac{1}{2n(n-1)} \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n (X_i - X_j)(Y_i - Y_j)$$

Άρα:

$$\text{Var}(S_n) = \frac{1}{4n^2(n-1)^2} \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n \sum_{k=1}^n \sum_{l=1}^n (X_i - X_j)(Y_i - Y_j)(X_k - X_l)(Y_k - Y_l)$$

Για τις διαφορες τιμές των i, j, k, l έχουμε:

1) $Cov((X_i - X_j)(Y_i - Y_j)(X_k - X_l)(Y_k - Y_l)) = 0$ για $i = j$ και $k = l$.

Υπάρχουν $n^2(2n-1)$ τέτοιες περιπτώσεις.

2) $Cov((X_i - X_j)(Y_i - Y_j)(X_k - X_l)(Y_k - Y_l)) = 0$ για i, j, k, l διαφορετικά μεταξύ τους.

Υπάρχουν $n(n-1)(n-2)(n-3)$ τέτοιες περιπτώσεις.

3) $Cov((X_i - X_j)(Y_i - Y_j)(X_k - X_l)(Y_k - Y_l)) = 2\delta_2 + 2\sigma^2\tau^2$ για $i \neq j$ και $\{k, l\} = \{i, j\}$

Υπάρχουν $2n(n-1)$ τέτοιες περιπτώσεις.

4) $Cov((X_i - X_j)(Y_i - Y_j)(X_k - X_l)(Y_k - Y_l)) = \delta_2 - \delta^2$ για $i \neq j, k \neq l$ και $|\{k, l\} \cap \{i, j\}| = 1$

Υπάρχουν $4n(n-1)(n-2)$ τέτοιες περιπτώσεις.

Άρα αντικαθιστώντας καταλήγουμε ότι:

$$\begin{aligned} Var(S_n) &= \frac{1}{4n^2(n-1)^2} (2n(n-1)(2\delta_2 + 2\sigma^2\tau^2) + 4n(n-1)(n-2)(2\delta_2 - \delta^2)) \\ &= \frac{1}{n(n-1)} (\delta_2 + \sigma^2\tau^2) + \frac{1}{n} \frac{n-2}{n-1} (\delta_2 - \delta^2) \\ &= \frac{1}{n} (\delta_2 + \frac{\sigma^2\tau^2}{n-1} - \frac{n-2}{n-1} \delta^2) \end{aligned}$$

c) Μελετάμε την αποδοτικότητα των W_n και S_n παίρνοντας την διαφορά τους:

$$\begin{aligned} Var(S_n) - Var(W_n) &= \frac{1}{n} (\delta_2 + \frac{\sigma^2\tau^2}{n-1} - \frac{n-2}{n-1} \delta^2 - \delta_2 + \delta^2) \\ &= \frac{1}{n(n-1)} (\sigma^2\tau^2 + \delta^2) > 0 \end{aligned}$$

Για κάθε n ισχύει $Var(S_n) > Var(W_n)$ και συνεπώς ο W_n είναι αποδοτικότερος εκτιμητής της δ .

d) Για την ασυμπτωτική σχετική απόδοση των W_n, S_n έχουμε:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} Eff(W_n, S_n) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{Var(S_n)}{Var(W_n)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{\delta_2 + \frac{\sigma^2\tau^2}{n-1} - \frac{n-2}{n-1} \delta^2}{\delta_2 - \delta^2} \right) = \frac{\delta_2 - \delta^2}{\delta_2 - \delta^2} = 1$$

EX. 4

Έστω ακολουθία i.i.d r.v.s $X_1, \dots, X_n, \dots$ με ομοιόμορφη συνεχή κατανομή στο $(0, \theta)$

Προτείνονται οι εξής εκτιμητές για την παράμετρο θ :

$$\theta_n = \frac{2}{n} \sum_{i=1}^n X_i \quad \text{and} \quad \zeta_n = (n+1) \min\{X_1, \dots, X_n\}$$

Για τις τυχαίες μεταβλητές έχουμε την συνάρτηση πυκνότητας πιθανότητας :

$$f_x(x; \theta) = \frac{1}{\theta} 1(x \in (0, \theta))$$

και

$$E(X_i) = \int_{-\infty}^{+\infty} x f_x(x; \theta) dx = \int_0^\theta \frac{x}{\theta} dx = \frac{\theta^2}{2\theta} = \frac{\theta}{2}$$

Αρχικά θα μελετήσουμε τον εκτιμητή θ_n :

$$E(\theta_n) = E\left(\frac{2}{n} \sum_{i=1}^n X_i\right) = \frac{2}{n} \sum_{i=1}^n E(X_i) = \frac{2}{n} n \frac{\theta}{2} = \theta$$

Αρα ο θ_n είναι **unbiased** εκτιμητής της θ Μελετάμε και την συνέπεια του θ_n

$$\begin{aligned} E((\theta_n - \theta)^2) &= \text{Var}(\theta_n) = \text{Var}\left(\frac{2}{n} \sum_{i=1}^n X_i\right) = \frac{4}{n^2} \sum_{i=1}^n \text{Var}(X_i) \\ &= \frac{4}{n^2} n \frac{1}{12} \theta^2 = \frac{\theta^2}{3n} \end{aligned}$$

και

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (E((\theta_n - \theta)^2)) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\theta^2}{3n} = 0$$

Συνεπώς η ακολουθία του θ_n είναι μεσοτετραγωνικά **συνεπής**.

Για τον εκτιμητή $\zeta_n = (n+1) \min\{X_1, \dots, X_n\}$

Έστω η $Y = \min\{X_1, \dots, X_n\}$

Παίρνουμε από την κατανομή του Y την συνάρτηση πυκνότητας πιθανότητας.

$$F(y) = P(Y \leq y) = 1 - P(Y > y) = 1 - P(\min\{X_1, \dots, X_n\} > y)$$

Όμως έχουμε $\min\{X_1, \dots, X_n\} > y$ μόνο όταν $X_i > y \ \forall i$
και εφόσον έχουμε i.i.d. rvs:

$$F(y) = 1 - P(X_1 > y)P(X_2 > y) \dots P(X_n > y) = 1 - P(X_i > y)^n$$

Τα X_i έχουν uniform distribution στο $(0, \theta)$ και συνεπώς:

$$F(y) = \begin{cases} 1 - \left(\frac{\theta - y}{\theta}\right)^n & y \in (0, \theta) \\ 0 & y < 0 \\ 1 & y > \theta \end{cases}$$

και παραγωγίζοντας:

$$f(y) = \begin{cases} \frac{n}{\theta} \left(\frac{\theta - y}{\theta}\right)^{n-1} & y \in (0, \theta) \\ 0 & otherwise \end{cases}$$

Τώρα μπορούμε να παρούμε την αναμενόμενη τιμή της Y

$$E(Y) = \int_{-\infty}^{\infty} y f(y) dy = \int_0^{\theta} \frac{ny}{\theta} \left(\frac{\theta - y}{\theta}\right)^{n-1} dy = \frac{\theta}{n+1}$$

Αρα ο εκτιμητής μας είναι **unbiased** αφού έχει:

$$E(\zeta_n) = E((n+1)Y) = (n+1)E(Y) = (n+1)\frac{\theta}{n+1} = \theta$$

Μελετάμε και την συνέπεια του ζ_n . Έτσι παίρνουμε:

$$E((\zeta_n - \theta)^2) = \text{Var}(\zeta_n) = \text{Var}((n+1)Y) = (n+1)^2 \text{Var}(Y)$$

Υπολογίζω την $\text{Var}(Y)$ από την CDF της και έχω:

$$\text{Var}(Y) = 2 \int_0^{\infty} y(1 - F(y)) dy - \left(\int_0^{\infty} (1 - F(y)) dy \right)^2$$

$$I_1 = \int_0^{\infty} y(1 - F(y)) dy = \int_0^{\theta} y \left(\frac{\theta - y}{\theta}\right)^n dy = \frac{\theta^2}{n^2 + 3n + 2}$$

$$I_2 = \int_0^{\infty} (1 - F(y)) dy = \int_0^{\theta} \left(\frac{\theta - y}{\theta}\right)^n dy = 0 + \frac{\theta}{n+1}$$

Άρα έχουμε:

$$\begin{aligned} \text{Var}(\zeta_n) &= (n+1)^2 \text{Var}(Y) = (n+1)^2 (2I_1 - I_2^2) \\ &= (n+1)^2 \left(\frac{2\theta^2}{n^2 + 3n + 2} - \frac{\theta^2}{(n+1)^2} \right) \\ &= \frac{n+1}{n+2} 2\theta^2 - \theta^2 \\ &= \frac{n}{n+1} \theta^2 \end{aligned}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \text{Var}(\zeta_n) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{n+1} \theta^2 = \theta^2$$

Συνεπώς η ακολουθία του ζ_n δεν είναι **συνεπής**.

Τέλος όσο αναφορά την αποδοτικότητα των 2 εκτιμητών έχουμε:

$$\text{Var}(\zeta_n) - \text{Var}(\theta_n) = \theta^2 \left(\frac{n}{n+1} - \frac{1}{3n} \right) = \theta^2 \left(\frac{3n^2 - n - 1}{3n(n+1)} \right) > 0 \quad \text{for } n > 1/6(1 + \sqrt{13})$$

Ομως $n \in N_+$ Άρα ισχυει για καθε $n > 0$

Συνεπώς ο θ_n είναι **αποδοτικότερος** εκτιμητής της παραμέτρου θ απο την ζ_n